

Лектор дисципліни
Контактна інформація лектора
(e-mail)
Сторінка дисципліни в eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПОПУЛЯЦІЯМИ ДИКИХ ТВАРИН»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 205 Лісове господарство
Освітня програма «Лісове господарство»
Рік навчання 2023-2024, семестр 3
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Білоус В.М.
v.bilous@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4209>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни «Управління популяціями диких тварин» є закономірним етапом закріплення комплексного розуміння студентами методів охорони й раціонального використання мисливської фауни, боротьби з браконьєрством; законодавчі та інші нормативно-правові акти з охорони мисливських угідь та збереження мисливської фауни, основ вольєрного розведення мисливських тварин; організації обліків чисельності мисливських тварин; розробки заходів з покращення якості мисливських угідь; сталого управління популяціями мисливських тварин. Також, повинні вміти організовувати роботу з охорони, підтримання чисельності та раціонального використання ресурсів мисливських тварин, визначати види мисливських тварин за зовнішніми ознаками та слідами життєдіяльності, статеву-вікову структуру популяцій, розробляти заходи з покращення якості мисливських угідь, розробляти плани з проведення біотехнічних і мисливськогосподарських заходів. Метою вивчення дисципліни є оволодіння методами вивчення, сталого управління та збереження мисливських ресурсів, ознайомлення зі світовими тенденціями розвитку та впровадження прогресивного досвіду ведення мисливського господарства.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК)

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі лісового та мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

– ЗК5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

– СК1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення;

– СК4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.

Програмні результати навчання (РН):

– РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень;

- РН3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень;
- РН5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності;
- РН7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів;
- РН8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології;
- РН9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов;
- РН11. Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач лісового та мисливського господарства;
- РН12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання, бали
Модуль 1				60–100
Тема 1. Мисливське господарство України : проблеми та перспективи розвитку.	2/2	Знати задачі, зміст, структуру курсу. Структуру мисливської галузі України. Розуміти зв'язок курсу з суміжними дисциплінами. Аналізувати перспективи розвитку мисливського господарства в Україні.	Здача практичної. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5
Тема 2. Біологічні, екологічні та етологічні особливості основних представників мисливської фауни.	4/4	Знати види мисливських тварин за зовнішніми ознаками та слідами життєдіяльності, статевовікову структуру популяцій. Розуміти особливості поширення тварин у лісових масивах Полісся, Лісостепу, гірських лісах Карпат і Криму Аналізувати заходи, спрямовані на обмеження шкідливого впливу ссавців на ліс.	Виконання Здача практичної. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	15

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання, бали
Тема 3. Мисливські угіддя. Біотехнічні заходи.	4/4	Знати типологію і бонітування мисливських угідь. Розуміти особливості поширення представників екологічних груп у різних природних зонах. Аналізувати засади організації та розвитку мисливського господарства.	Здача практичної. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10
Тема 4. Інвентаризація мисливських ресурсів.	4/4	Знати методiku проведення обліку ресурсів мисливської фауни. Розуміти методи охорони й раціонального використання мисливської фауни, боротьби з браконьєрством. Аналізувати ссавців як вищих представників тваринного світу.	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), написання тестів.	5
Всього				35
Модуль 2				
Тема 5. Поняття про популяцію та структурну організацію екосистем.	4/4	Знати основні поняття демекології. Розуміти особливості структурної організації екосистем. Аналізувати сезонні зміни у живленні тварин.	Здача практичної. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5
Тема 6. Структура популяцій.	4/4	Знати основні екологічні характеристики популяції. Розуміти особливості структури популяції. Аналізувати сезонність розмноження та фотоперіодизм, механізми репродуктивної ізоляції, особливості шлюбної поведінки, співвідношення статей.	Здача практичної. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання, бали
Тема 7. Динаміка популяцій.	4/4	Знати основні характеристики динаміки чисельності. Розуміти особливості динамічних процесів у популяціях. Аналізувати охоронні заходи щодо збереження різноманіття фауни, приваблення птахів, регулювання чисельності певних видів лісової фауни.	Здача практичної. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10
Тема 8. Управління популяціями копитних тварин у мисливському господарстві.	4/4	Знати стратегії відновлення та управління популяціями копитних тварин. Розуміти Особливості формування зимової популяції копитних у мисливських господарствах.	Здача практичної. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) написання тестів.	10
Разом				35
Всього за навчальну роботу				42–70
Іспит		Тестові завдання, практичні запитання, співбесіда		30
Всього за курс				60–100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). за відсутності таких причин перескладання модулю (наприклад на вищу оцінку) відбувається тільки шляхом усного опитування студента.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із дирекцією інституту)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Авраменко Н.Л., Цимбалюк С.Я. Екологія. URL: http://bookbrains.com/book_121.html.
2. Гайченко В.А. Екологія тварин: Навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, Київ: Ліра-К, 2012.– 232 с.
3. Гандзюра В.П. Екологія К., 2002. 85 с.
4. Делеган І.В. Перспективи розвитку мисливського господарства в Закарпатті. Практичні рекомендації щодо розвитку мисливського господарства при запровадженні багатофункціонального, наближеного до природи ведення лісового господарства. Пвано-Франківськ: Фоліант, 2007. 158 с.
5. Корж О. П. Етологія тварин: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 236 с.
6. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
7. Український сервер мисливця URL: <http://www.uahunter.com.ua>